

BOSHLANG'ICH TALIMDA INNOVATSION YONDASHUV

Meliyeva Dilfuza O'ralovna

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti o'qituvchisi

Odiljonova Oybarchin Odiljonovna

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti

Pedagogika fakultiteti, 3BT-S-21guruh talabasi

+99888 553 83 92

odiljonovaoybarchin92@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.17337267>

Annotatsiya: Mazkur maqolada boshlang'ich ta'limda innovatsion yondashuvlarning o'рни va ahamiyati tahlil qilingan. Innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanish, o'quvchilarning bilim olishga bo'lgan qiziqishini oshirish, mustaqil fikrlash, ijodiy yondashuv va amaliy ko'nikmalarni shakllantirishda muhim omil hisoblanadi. Boshlang'ich sinflarda zamonaviy pedagogik metodlardan samarali foydalanish orqali ta'lim-tarbiya jarayoni yangi bosqichga ko'tariladi. Shuningdek, maqolada o'qituvchilarning innovatsion kompetensiyasini rivojlantirish, interfaol metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish va o'quv jarayoniga kreativlikni singdirish masalalari yoritilgan.

Kalit so'zlar: Boshlang'ich ta'lim, innovatsion yondashuv, ta'lim texnologiyalari, interfaol metodlar, kreativlik, mustaqil fikrlash, pedagogik kompetensiya, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari.

Abstract: This article analyzes the role and importance of innovative approaches in primary education. The use of innovative educational technologies is an important factor in increasing students' interest in learning, developing independent thinking, a creative approach, and practical skills. The effective use of modern pedagogical methods in primary grades will take the educational process to a new level. The article also discusses the issues of developing teachers' innovative competence, using interactive methods, information and communication technologies, and incorporating creativity into the educational process.

Keywords: Primary education, innovative approach, educational technologies, interactive methods, creativity, independent thinking, pedagogical competence, information and communication technologies.

Аннотация: В статье анализируются роль и значение инновационных подходов в начальном образовании. Использование инновационных образовательных технологий является важным фактором повышения интереса к обучению, развития самостоятельности мышления, творческого подхода и практических навыков учащихся. Эффективное применение современных педагогических методов в начальных классах позволит вывести образовательный процесс на новый уровень. В статье также рассматриваются вопросы развития инновационной компетентности учителей, использования интерактивных методов, информационно-коммуникационных технологий и внедрения креативности в образовательный процесс.

Ключевые слова: Начальное образование, инновационный подход, образовательные технологии, интерактивные методы, креативность,

самостоятельность мышления, педагогическая компетентность, информационно-коммуникационные технологии.

Bugungi globallashuv davrida ta'lim sohasida innovatsion yondashuvlarni joriy etish tobora dolzarb masalaga aylanmoqda. Ayniqsa, boshlang'ich ta'lim bosqichi o'quvchilarning shaxs sifatida shakllanishi, bilim olishga bo'lgan qiziqishi va mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim davr hisoblanadi. Shu boisdan ham o'quv jarayoniga innovatsion metod va texnologiyalarni tatbiq etish nafaqat ta'lim samaradorligini oshiradi, balki kichik yoshdagi bolalarda kreativ tafakkur, ijodkorlik va axborotni mustaqil o'zlashtirish ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi. Boshlang'ich ta'limda qo'llaniladigan an'anaviy usullarni zamonaviy pedagogik texnologiyalar bilan uyg'unlashtirish o'quvchi faoliyatini faollashtiradi, bilim olish jarayonini qiziqarli va mazmunli qiladi. Interfaol metodlar, multimedia vositalari, elektron resurslar, o'yinli texnologiyalar va AKTdan samarali foydalanish o'quvchilarning ta'lim jarayoniga faol jalb etilishiga olib keladi. Bu esa o'z navbatida ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarda ijtimoiy faollik, jamoada ishlash va mustaqil qaror qabul qilish qobiliyatlarini shakllantirishga yordam beradi.

Innovatsion yondashuvlar nafaqat ta'lim mazmunida, balki pedagogning faoliyatida ham o'z aksini topadi. O'qituvchi yangi pedagogik texnologiyalarni egallashi, o'z kompetensiyasini muntazam ravishda oshirib borishi va darslarni zamonaviy talablar asosida tashkil qilishi ta'lim jarayonining muvaffaqiyatli kechishini ta'minlaydi. Shu sababli, boshlang'ich ta'lim tizimida innovatsion yondashuvlarni joriy etish bugungi kunda nafaqat metodik zarurat, balki strategik ehtiyoj hamdir. Boshlang'ich ta'lim o'quvchilarning kelajakdagi bilim olish faoliyatiga zamin yaratadigan eng muhim bosqich hisoblanadi. Shu sababli ta'lim jarayonini samarali tashkil etishda innovatsion metod va texnologiyalarni qo'llash alohida ahamiyat kasb etadi. Innovatsion yondashuvlar ta'limning interaktivligini ta'minlab, o'quvchilarni faol ishtirokchi sifatida jalb etishga yordam beradi. An'anaviy yod olish va qayta hikoya qilishdan farqli ravishda, bu yondashuvlar o'quvchini fikrlashga, izlanishga va ijodiy yechimlar topishga undaydi. Boshlang'ich ta'limda qo'llaniladigan innovatsion texnologiyalarning asosiy turlari quyidagilardan iborat: Interfaol metodlar – "Aqliy hujum", "Klaster", "Baliq skeleti", "Debat", "Rol o'ynash" kabi usullar o'quvchilarda muloqot, bahs-munozara va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) – elektron darsliklar, onlayn platformalar, multimedia vositalari ta'lim jarayonini qiziqarli va samarali qiladi. O'yin texnologiyalari – boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun bilimlarni o'yin orqali o'zlashtirish motivatsiyani oshiradi, dars jarayoniga faol ishtirokni ta'minlaydi. Loyiha asosida o'qitish – o'quvchilar kichik loyihalar ustida ishlash orqali mustaqil izlanish, ma'lumot yig'ish va jamoada ishlash ko'nikmalarini hosil qiladilar. Bu texnologiyalar ta'lim mazmunini chuqurroq o'zlashtirish, o'quvchining mustaqil bilim olish qobiliyatini shakllantirish va bilimlarni amaliyotda qo'llash imkonini beradi. Innovatsion yondashuvlarni samarali qo'llashda o'qituvchining kasbiy kompetensiyasi muhim ahamiyat kasb etadi. O'qituvchi quyidagi jihatlarga ega bo'lishi zarur: Ta'lim jarayonida yangi texnologiyalarni samarali qo'llash, o'quvchilarning yosh xususiyatlarini hisobga olgan holda metodlarni tanlash, kreativ dars senariylarini ishlab chiqish, o'quvchilarni mustaqil fikrlash va ijodkorlikka yo'naltirish, doimiy ravishda o'z ustida ishlash va yangiliklardan xabardor bo'lish. Shunday qilib, o'qituvchining yangicha yondashuvi dars samaradorligini oshiradi va o'quvchilarning bilim

olish jarayonini yanada qiziqarli qiladi. Innovatsion metod va texnologiyalarni boshlang'ich ta'limga tatbiq etish quyidagi natijalarga olib keladi. O'quvchilarda bilim olishga qiziqishning ortishi, mustaqil va ijodiy fikrlashning shakllanishi, darslarda faol ishtirok va o'z fikrini erkin ifodalash qobiliyatining rivojlanishi, axborot bilan ishlash, uni tahlil qilish va amaliyotda qo'llash malakasining oshishi va ta'lim samaradorligi va sifatining yuksalishi. Innovatsion yondashuvlarning qo'llanishi nafaqat o'quvchilarni bilimga chanqoqligini oshiradi, balki ularda kelajak hayot faoliyati uchun zarur bo'lgan ko'nikma va kompetensiyalarni shakllantiradi.

Yuqorida keltirilgan fikrlardan kelib chiqib aytish mumkinki, boshlang'ich ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlarni qo'llash nafaqat ta'lim samaradorligini oshiradi, balki o'quvchilarda mustaqil fikrlash, ijodkorlik, tahliliy yondashuv va ijtimoiy faollikni rivojlantirishga xizmat qiladi. An'anaviy ta'lim usullari o'zining muhim jihatlarni saqlab qolgan holda, ularni zamonaviy metodlar bilan uyg'unlashtirish ta'lim sifatini yangi bosqichga olib chiqadi. Innovatsion yondashuvlar yordamida o'quvchilarda o'quv motivatsiyasi ortadi, ular bilim olish jarayonida faol ishtirok etadilar, o'z fikrlarini erkin bayon qilish va turli vaziyatlarda yechim topishga o'rganadilar. Shuningdek, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish o'quvchilarni global axborot makoniga tayyorlaydi, ularda zamonaviy dunyoqarash va texnologik savodxonlikni shakllantiradi.

O'qituvchining innovatsion kompetensiyasi ta'lim jarayonining muvaffaqiyatida hal qiluvchi o'rin tutadi. Chunki o'qituvchi ta'lim jarayonining bosh tashkilotchisi sifatida nafaqat bilim beradi, balki o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishini ta'minlaydi. Shu bois pedagoglarning kasbiy malakasini muntazam oshirish, ularni zamonaviy metodlar va texnologiyalar bilan tanishtirish dolzarb vazifa hisoblanadi. Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich ta'limda innovatsion yondashuvlar bugungi kun talabiga javob beradigan, mustaqil fikrlovchi, ijodkor va raqobatbardosh shaxsni tarbiyalashda muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Shu sababli ushbu yondashuvlarni ta'lim jarayoniga izchil joriy etish ham nazariy, ham amaliy jihatdan katta ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ta'lim-tarbiya tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarorlari va Farmonlari. – Toshkent, 2020–2024.
2. Azizxo'jayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: TDPU, 2021.
3. Ziyomuhamedov B., Abdurahmonova Q. Innovatsion ta'lim texnologiyalari. – Toshkent: O'qituvchi, 2020.
4. Meliyeva, D. O. (2025). BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING MUSTAQIL ISHLASH KO'NIKMALARINI INNOVATSION YONDASHUV ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMI. *Inter education & global study*, (2), 320-328.
5. Мелиева, Д. (2024). Boshlang'ich sinf o'quvchilarining mustaqil ishlash qobiliyatini rivojlantirishning davlat miqyosidagi ahamiyati. *Журнал универсальных научных исследований*, 2(5), 1106-1108.
6. Ochilov M. Pedagogik innovatsiyalar va ularni ta'lim jarayoniga joriy etish. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019.
7. Xoliqov A. Boshlang'ich ta'lim metodikasi. – Toshkent: Ilm Ziyos, 2022.
8. Mahkamov U., Qo'shoqov A. Interfaol metodlar orqali o'qitish. – Toshkent: Noshir, 2021.

9. Jalolov J. Pedagogik kompetensiya va zamonaviy ta'lim. – Toshkent: Fan, 2018.

10. UNESCO. Innovative Teaching and Learning Practices in Primary Education. – Paris, 2021.